

Dosarul nr.3ra-368/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – L. Holevițaia

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău –A. Pahopol, V. Negru, A. Bostan

ÎNCHEIERE

11 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Nina Duneț,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de
către Nina Duneț împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Gaz Natural Fenosa
Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la anularea actelor
administrative,

împotriva deciziei din data de 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin
care s-a respins apelul declarat de către Nina Duneț, s-a menținut hotărârea din data de
24 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

constată:

La 03 august 2012 Nina Duneț a depus cerere de chemare în judecată, în procedura
contenciosului administrativ, împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Gaz Natural
Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare ÎCS „Gaz
Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL), prin care a solicitat anularea actului
nr.A10411 și facturii de consum a energiei electrice cu simbolul variabil 2171238160,
NLC 2171238 în sumă de 18 229,27 lei, încasarea contravalorii daunelor morale aduse
de furnizor în mărime de 9 000 lei și a cheltuielilor de judecată.

În argumentarea cererii de chemare în judecată Nina Duneț a indicat că la 18 iunie
2012 de către persoanele V. Derevenco, S. Tomceac și S. Banaru a fost efectuat
controlul echipamentului de măsurare a energiei electrice furnizate apartamentului nr.
xxxxx, din bd. xxxxx, mun. Chișinău. Persoanele menționate nu s-au prezentat și nu au
prezentat nici o legitimație, care ar confirma faptul că ultimii sunt angajații ÎCS „Gaz
Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, la fel nu au comunicat care este scopul și
temeiul real de efectuare a controlului. În momentul efectuării controlului în
apartament se afla doar fiul reclamantei - Serghei Duneț. Nina Duneț nu era acasă,
respectiv fiul acesteia a înștiințat despre acest aspect persoanele în cauză și le-a cerut
să aștepte până când se apropie proprietara apartamentului. Însă ultimii au ignorat și au
efectuat controlul în lipsa proprietarului apartamentului. Presupoșii reprezentanți ai
ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL au întocmit actul nr. A 10411, în
care au indicat depistarea manipulării sigiliilor aplicate contorului.

Reclamanta a menționat că cu actul dat a luat cunoștință după ce a depus o plângere către ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL referitor la faptul că i-a fost stabilită spre plată o sumă exagerată în mărime de 18 229,27 lei și a solicitat să i se explice motivul.

ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL i-a refuzat în satisfacerea cererii, fiindu-i expediate copiile actelor și a expertizei.

Reclamanta a mai menționat că potrivit legislației în vigoare la momentul efectuării controlului personalul operatorului de rețea este în drept să demonteze, în prezența consumatorului final, echipamentul de măsurare, pentru ca acesta să fie prezentat la constatarea tehnico-științifică, în cazul în care presupune că respectivul echipament de măsurare este deteriorat, s-a intervenit în echipamentul de măsurare sau că sigiliile aplicate sunt violate. Personalul operatorului de rețea este obligat să întocmească un act de demontare, de modelul stabilit, în două exemplare, câte un exemplar pentru fiecare parte. În actul de demontare se indică, în mod obligatoriu, numărul și indicațiile echipamentului de măsurare, numărul sigiliilor aplicate, precum și motivele demontării. Personalul operatorului de rețea împachetează echipamentul de măsurare și/sau sigiliile aplicate într-o sacoșă proprie, aplică sigiliul la sacoșă și prezintă echipamentul de măsurare consumatorului final pentru a fi prezentat la constatarea tehnico-științifică, în termen de 15 zile calendaristice. Consumatorul final nu este în drept să desigileze sacoșa în care a fost plasat echipamentul de măsurare și/sau sigiliile aplicate. Instituția în care urmează să fie efectuată constatarea tehnico-științifică, se alege de către consumatorul final. De asemenea, înainte de efectuarea constatării tehnico-științifice, consumatorul este în drept să solicite efectuarea verificării metrologice a echipamentului de măsurare, cheltuielile pentru verificarea metrologică fiind suportate de către consumatorul final. Furnizorul și operatorul de rețea informează obligatoriu despre acest drept consumatorul final.

În opinia reclamantei la efectuarea controlului a fost încălcată procedura de demontare a contorului și prezentarea acestuia la expertiză, ori pentru a demonstra incorectitudinea funcționării contorului, ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL urma să-i transmită reclamantei contorul pentru verificarea metrologică, despre acest drept consumatorul urma să fie informat obligatoriu. Mai mult, în actele întocmite, un asemenea drept nici nu este specificat, deci în mod incorect ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a efectuat expertiza unilateral, în condițiile în care acest drept prioritar aparține consumatorului, cu atât mai mult că reclamanta nu a fost informată despre concluziile expertului, pentru a fi în cunoștință de cauză cu cele depistate și imputate.

Nina Duneț a mai indicat că în actul contestat ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, la capitolul martori nu a făcut nici o mențiune (care ar demonstra că careva martori au fost prezenți), fapt ce reiese că actul a fost întocmit doar din spusele reprezentanților societății pârâte, cu ce reclamanta nu este de acord. Mai mult, actul a fost întocmit în limba de stat, pe când fiul reclamantei este vorbitor de limbă rusă și nu posedă limba de stat, respectiv, acesta nu a înțeles ce au făcut reprezentanții furnizorului și ce documente au întocmit. Lui Serghei Duneț i s-a comunicat doar să semneze că totul va fi bine, deși în act este menționat că textul i-a fost tradus acestuia, în realitate actul nu a fost tradus.

În susținerea incorectitudinii constatării consumului fraudulos a energiei electrice Nina Duneț a indicat că unii receptori, indicați în actul de control nu funcționau.

Reprezentanții furnizorului în primul rând trebuiau să se convingă că aceștia sunt funcționabili și că într-adevăr consumă energie electrică.

În urma celor menționate reclamanta a indicat că atât actul de control, cât și factura urmează a fi anulate ca fiind nefondate, deoarece contorul anterior a mai fost verificat de către ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL și niciodată nu s-a depistat consum fraudulos. Mai mult, panoul unde se află contorul este situat pe scara blocului. Respectiv, în acest panou au acces doar reprezentanții ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL și ai CCL nr.132. Reclamanta mai menționează că, cercetând facturile și sumele achitate de reclamantă pentru consumul de energie electrică, până la control și după control, se observă faptul că sumele practic nu diferă deloc, ceea ce demonstrează că în nici un fel nu s-a intervenit în echipamentul de măsurare a consumului de energie electrică.

Reprezentanții ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, la întocmirea actelor, au dat dovadă de incapacitate profesională și o lipsă totală a unor cunoștințe elementare cu care trebuie să fie înzestrată o persoană cu funcție de control. Acest argument nu reprezintă în sine o critică formală în adresa reprezentaților pârâtei, dar o realitate ce reiese din actele întocmite cu grave încălcări. Actele contestate au fost întocmite unilateral. Totodată informația reflectată în conținutul actelor la rubrica fraude depistate, nu reprezintă mai mult decât o imaginație a persoanei care le-a întocmit.

Un alt criteriu ce demonstrează ilegalitatea actelor contestate vizează obligația persoanei, care întocmește actul, să indice obligatoriu modalitatea de consum fraudulos. Concluzia existenței consumului fraudulos, bazată pe actele întocmite, este denaturată, dat fiind faptul, că nu s-a indicat în acte prin ce modalități și cu ce mijloace s-a constatat că sigiliile au fost manipulate.

În opinia reclamantei, ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL prin întocmirea actului contestat și-a asumat dreptul de a calcula energia electrică neevidențiată. Consideră că acest drept a fost utilizat abuziv, cu rea-credință, producând consecințe vătămătoare consumatorului.

De asemenea, Nina Duneț a indicat că din suma înaintată spre plată de 18 229,27 lei nu s-au exclus sumele, care au fost achitate lunar de către aceasta.

Prin hotărârea din data de 24 aprilie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani cererea de chemare în judecată depusă de către Nina Duneț a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. (f.d. 195,201-204, vol.I)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 29 octombrie 2019 a respins apelul declarat de către Nina Duneț, a menținut hotărârea din data de 24 aprilie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 13,14-29, vol.II)

Instanțele de judecată în susținerea soluțiilor sale au concluzionat prin prisma normelor de drept material, ce reglementează raportul juridic litigios, în raport cu circumstanțele cauzei că cererea de chemare în judecată este neîntemeiată. La caz, potrivit raportului de constatare tehnico - științific nr. 1498 din 22 iunie 2012 s-a constatat că în contorul electric de tipul EJ 924 HR 612122 nr. 0740357, prezentat spre cercetare a fost efectuată modificarea construcției pinioanelor ultimei perechi din mecanismul de acționare, drept consecință a căruia este micșorarea raportului de transmitere, precum și urmarea micșorării indicațiilor mecanismului de totalizare al contorului electric cercetat în comparație cu contorul electric model. De asemenea, s-a stabilit că două sigilii din plumb cu marcajul sigilatorului „MD0c3Д” pe una din părți,

iar pe partea opusă este imprimată stema RM și cifra romană „III”, aplicate pe butoanele de fixare ale contorului electric de tipul EJ 924 HR 612122 nr. 0740357, nu au fost sigilate cu sigilatorul verficatorului de stat cu numărul „MD0c3Д”, așadar nu sunt autentice.

Instanțele de judecată au verificat argumentele Ninei Duneț precum că a fost încălcată procedura de demontare a contorului și prezentarea acestuia la expertiză și au fost considerate ca fiind lipsite de suport probatoriu, deoarece actul de demontare a echipamentului a fost întocmit conform prevederilor legale. Faptul lipsei în actul de control a semnăturilor martorilor denotă că actul a fost întocmit în lipsa martorilor, care nu sunt obligatorii, fiind prezent fiul Ninei Duneț, care l-a contrasemnat, fără a obiecta asupra conținutului acestuia.

Împotriva deciziei instanței de apel, la 11 ianuarie 2020, a depus recurs Nina Duneț, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri privind remiterea cauzei la rejudecare, motivând că instanțele de judecată au interpretat și aplicat eronat normele de drept material, apreciind arbitrar probele. La caz, nu există un contract încheiat între Nina Duneț și ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, iar actul de expertiză nr. 346 din 27 februarie 2019 a stabilit prezența sistemului de fraudare a energiei electrice prin micșorarea măsurării consumului de 2,4 ori. A mai menționat că după instalarea unui nou tip de contor consumul nu s-a schimbat, astfel, există dubii dacă într-adevăr au existat aceste fraude. (f.d.37-42, vol. II)

Efectuând controlul judiciar al hotărârilor contestate prin prisma argumentelor expuse în recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258, alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Prin urmare, legalitatea procedurilor, care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ se vor verifica prin prisma Codului administrativ și aici instanța de recurs cu referire la termenul de depunere a recursului reține că conform art. 245, alin. (1) din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Potrivit art. 245, alin. (2) din Codul administrativ motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de

apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 29 octombrie 2019, notificată Ninei Duneț la 13 decembrie 2019. (f.d. 33, vol.II)

Nina Duneț, în conformitate cu prevederile art. 245 din Codul administrativ a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs motivat la data de 11 ianuarie 2020, în termen.

Fiindcă fondul cauzei a fost examinat prin prisma Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 și prevederilor din Codul de procedură civilă, instanța la soluționarea recursurilor se va conduce tot de aceste prevederi.

Astfel, examinând temeiurile recursului depus de către Nina Duneț, în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că Nina Duneț a indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatorii și a constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recursuri nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să

posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Nina Duneț asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Nina Duneț, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Nina Duneț, inadmisibil.

În conformitate cu art.193, art. 195, art. 230 și art. 258, alin. (3) din Codul administrativ, art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, declarat de către Nina Duneț, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh